

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL ATHANASIOS RANTOS
prezentate la 31 martie 2022¹

Cauza C-168/21

**Procureur général près la cour d'appel d'Angers
împotriva
KL**

[cerere de decizie preliminară formulată de Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța)]

„Trimitere preliminară – Cooperare polițienească și judiciară în materie penală – Mandat european de arestare – Decizia-cadru 2002/584/JAI – Articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 – Condiția dublei incriminări – Verificare de către autoritatea judiciară a statului membru de executare – Elemente constitutive ale infracțiunii diferite în statul membru emitent și în statul membru de executare – Pedepsă pentru o infracțiune unică care sancționează mai multe fapte, dintre care unele nu constituie o infracțiune în statul membru de executare – Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Articolul 49 alineatul (3) – Principiul proporționalității pedepsei”

I. Introducere

1. În dreptul Uniunii Europene, condiția dublei incriminări poate fi definită ca împrejurarea că comportamentul care face obiectul cooperării constituie o infracțiune atât în statul solicitant (sau statul membru emitent), cât și în statul solicitat (sau statul membru de executare)². În anumite cazuri, predarea persoanei căutate în cadrul unui mandat european de arestare (MEA) poate fi supusă respectării acestei cerințe a dublei incriminări.

2. În prezenta cauză, un MEA a fost emis de autoritățile judiciare italiene în scopul executării unei condamnări referitoare printre altele la o infracțiune unică ce sancționează mai multe fapte ca formând aceeași acțiune infracțională. Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța), instanța de trimitere, solicită să se stabilească dacă autoritățile judiciare ale statului membru de executare, și anume Franța, pot refuza executarea acestui MEA în temeiul articolului 2 alineatul (4) și al articolului 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584/JAI³, precum și al articolului 49 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

¹ Limba originală: franceza.

² A se vedea Flore, D., și Bosly, S., *Droit pénal européen*, ediția a doua, Larcier, Bruxelles, 2014, p. 580, nr. 1013. Cu privire la evoluția condiției dublei incriminări, a se vedea Concluziile avocatului general Bobek prezentate în cauza Grundza (C-289/15, EU:C:2016:622, punctele 31-40).

³ Decizia-cadru a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3).

3. În această privință, instanța respectivă arată, pe de o parte, că elementele constitutive ale infracțiunii amintite sunt diferite în cele două state membre în cauză și, pe de altă parte, că unele dintre faptele vizate de infracțiunea menționată nu sunt pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare. Curtea este astfel chemată să precizeze domeniul de aplicare al condiției dublei incriminări, așa cum este prevăzută de Decizia-cadru 2002/584.

4. În prezentele concluzii, vom propune Curții să răspundă la întrebările adresate că, în condițiile descrise de instanța de trimitere, dispozițiile acestei decizii-cadru conduc la executarea MEA.

II. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

5. Potrivit considerentelor (6), (10) și (12) ale Deciziei-cadru 2002/584:

„(6) [MEA] prevăzut în prezenta decizie-cadru constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce pe care Consiliul European l-a calificat drept «piatra de temelie» a cooperării judiciare.

[...]

(10) Mecanismul [MEA] se bazează pe un grad ridicat de încredere între statele membre. Punerea în aplicare a acestuia nu poate fi suspendată decât în caz de încălcare gravă și persistentă de către unul din statele membre a principiilor enunțate la articolul 6 alineatul (1) [TUE], constatată de Consiliu, în aplicarea articolului 7 alineatul (1) din tratatul menționat anterior și cu consecințele prevăzute la alineatul (2) al aceluiași articol.

[...]

(12) Prezenta decizie-cadru respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în articolul 6 [TUE] și reflectate în [cartă], în special în capitolul VI. [...]"

6. Articolul 1 din această decizie-cadru, intitulat „Definiția [MEA] și obligația de executare a acestuia”, prevede:

„(1) [MEA] este o decizie judiciară emisă de un stat membru în vederea arestării și a predării de către un alt stat membru a unei persoane căutate, pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate.

(2) Statele membre execută orice [MEA], pe baza principiului recunoașterii reciproce și în conformitate cu dispozițiile prezentei decizii-cadru.

(3) Prezenta decizie-cadru nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate de articolul 6 [TUE].”

7. Articolul 2 din această decizie-cadru, intitulat „Domeniul de aplicare al [MEA]”, prevede:

„(1) Un [MEA] poate fi emis pentru fapte pedepsite de legea statului membru emitent cu o pedeapsă sau o măsură de siguranță privativă de libertate a cărei durată maximă este de cel puțin douăsprezece luni sau, atunci când s-a dispus o condamnare la o pedeapsă sau s-a pronunțat o măsură de siguranță, pentru condamnări pronunțate cu o durată de cel puțin patru luni.

(2) Următoarele infracțiuni, în cazul în care sunt pedepsite în statul membru emitent cu o pedeapsă sau o măsură de siguranță privativă de libertate a cărei durată maximă este de cel puțin trei ani, astfel cum sunt definite acestea de dreptul statului membru emitent, duc la predarea pe baza unui [MEA], în condițiile prezentei decizii-cadru și fără verificarea dublei incriminări a faptei:

[...]

(4) Pentru alte infracțiuni decât cele prevăzute la alineatul (2), predarea poate fi subordonată condiției ca faptele pentru care a fost emis [MEA] să constituie o infracțiune, în conformitate cu dreptul statului membru de executare, oricare ar fi elementele constitutive sau calificarea acesteia.”

8. Articolul 4 din aceeași decizie-cadru, intitulat „Motive de neexecutare facultativă a [MEA]”, prevede la punctul 1:

„Autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea [MEA]:

1. atunci când, într-unul dintre cazurile prevăzute la articolul 2 alineatul (4), fapta care stă la baza [MEA] nu constituie o infracțiune, în conformitate cu dreptul statului membru de executare;
[...]

[...]”

B. Dreptul francez

9. Articolul 695-23 din Codul de procedură penală, în versiunea aplicabilă litigiului principal, prevede:

„Executarea unui [MEA] este de asemenea refuzată dacă fapta care face obiectul mandatului de arestare menționat nu constituie infracțiune în conformitate cu legea franceză.

Prin derogare de la primul paragraf, un [MEA] este executat fără verificarea dublei incriminări a faptelor imputate atunci când faptele avute în vedere sunt, potrivit legii statului membru emitent, sancționate cu o pedeapsă privativă de libertate cu o durată egală sau mai mare de trei ani de închisoare sau cu o măsură de siguranță privativă de libertate cu o durată similară și se încadrează într-una dintre categoriile de infracțiuni prevăzute la articolul 694-32.

Atunci când sunt aplicabile dispozițiile paragrafului anterior, calificarea juridică a faptelor și stabilirea pedepsei aplicabile țin de aprecierea exclusivă a autorității judiciare a statului membru emitent.

[...]”

III. Litigiul principal, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

10. La 6 iunie 2016, autoritățile judiciare italiene au emis un MEA împotriva lui KL în vederea executării unei pedepse cu închisoarea de 12 ani și 6 luni, pronunțată de Corte d'appello di Genova (Curtea de Apel din Genova, Italia) prin hotărârea din 9 octombrie 2009, pedeapsă devenită executorie la 13 iulie 2012 ca urmare a respingerii recursului formulat de KL de către Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație, Italia).

11. Această condamnare corespundea unui cumul de patru pedepse aplicate pentru următoarele patru infracțiuni: jaf armat în grup (1 an de închisoare), devastare și jaf (10 ani de închisoare), port de armă (9 luni de închisoare) și detonarea de dispozitive explozive (9 luni de închisoare).

12. În ceea ce privește în special infracțiunea calificată drept „devastare și jaf”, prevăzută la articolul 419 din codice penale (Codul penal italian)⁴, MEA a descris împrejurările săvârșirii acesteia după cum urmează: „în grup, împreună cu alții, fiind mai mult de cinci persoane, în cursul participării la manifestația împotriva reuniunii la vârf a G8, [KL] a săvârșit acte de devastare și de jaf într-un context, din perspectiva locului și a timpului, în care a existat un pericol obiectiv pentru ordinea publică; mai multe cazuri de degradare a mobilierului urban și a unor proprietăți publice cu prejudicii subsecvente care nu au putut fi cuantificate cu precizie, dar nu mai mici de sute de milioane de lire [italiene (ITL)] (zeci de mii de euro); degradarea, jaful, distrugerea prin incendiere de asemenea a unor instituții[i] de credit, a unor autoturisme și a altor magazine, cu circumstanța agravantă de a fi cauzat un prejudiciu patrimonial de o gravitate considerabilă persoanelor implicate”.

13. Din hotărârea pronunțată de Corte d'appello di Genova (Curtea de Apel din Genova) la 9 octombrie 2009 reiese că, sub această calificare de „devastare și jaf”, lui KL i-au fost imputate șapte fapte, sancționate ca formând aceeași acțiune infracțională, și anume degradarea de mobilier urban și de proprietăți publice, degradarea și jaful unui șantier de construcții, degradarea totală a localurilor instituției de credit Credito Italiano, degradarea totală prin incendiere a unui vehicul Fiat Uno, degradarea totală prin incendiere a localurilor instituției de credit Carige, degradarea totală prin incendiere a unui vehicul Fiat Brava, precum și degradarea totală și jefuirea unui supermarket.

14. KL nu a consimțit la predarea sa în executarea MEA. Prin hotărârea din 23 august 2019, chambre de l'instruction de la cour d'appel de Rennes (Camera de instrucție a Curții de Apel din Rennes, Franța) a dispus solicitarea unor informații suplimentare având ca obiect printre altele prezentarea hotărârii pronunțate de Corte d'appello di Genova (Curtea de Apel din Genova) la 9 octombrie 2009 și a hotărârii ulterioare a Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație). Prin hotărârea din 15 noiembrie 2019, această cameră de instrucție a refuzat predarea lui KL pentru motivul că dosarul procedurii nu conținea un justificativ care să ateste transmiterea către Republica Italiană a cererii de avocat formulate de KL și a dispus punerea sa în libertate.

15. Prin hotărârea din 18 decembrie 2019, Cour de cassation (Curtea de Casație) a casat această hotărâre și a trimis cauza spre rejudecare la chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (Camera de instrucție a Curții de Apel din Angers, Franța). Prin hotărârea din 4 noiembrie 2020, această cameră de instrucție a refuzat, pe de o parte, predarea lui KL autorităților judiciare italiene pentru executarea MEA în măsura în care acesta a fost emis pentru executarea pedepsei de 10 ani

⁴ Acest articol, intitulat „Devastarea și jaful”, prevede, în versiunea aplicabilă litigiului principal, că „[s]ăvârșirea, în afara cazurilor prevăzute la articolul 285, a unor acte de devastare sau de jaf se pedepsește cu închisoarea de la 8 la 15 ani. Pedeapsa se majorează în cazul în care infracțiunea este săvârșită cu privire la arme, muniții sau produse alimentare într-un loc de vânzare sau de depozitare”.

de închisoare pronunțate pentru infracțiunea calificată drept „devastare și jaf”. Pe de altă parte, aceasta a dispus solicitarea unor informații suplimentare, cerând autorităților judiciare italiene să precizeze dacă doresc ca pedeapsa cu închisoarea de 2 ani și 6 luni de închisoare pronunțată pentru celelalte trei infracțiuni vizate de MEA să fie executată în Franța. Procureur général près la cour d'appel d'Angers (procurorul general de pe lângă Curtea de Apel din Angers) și KL au formulat recurs împotriva acestei hotărâri la Cour de cassation (Curtea de Casație), instanța de trimitere.

16. Aceasta amintește că Curtea a interpretat condiția dublei incriminări în Hotărârea din 11 ianuarie 2017, *Grundza* (C-289/15, denumită în continuare „Hotărârea Grundza”, EU:C:2017:4)⁵, și arată că, pentru a refuza predarea lui KL autorităților judiciare italiene pentru infracțiunea calificată drept „devastare și jaf”, chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (Camera de instrucție a Curții de Apel din Angers) a precizat că două dintre cele șapte fapte care stăteau la baza acestei pedepse nu puteau constitui o infracțiune în Franța, și anume, pe de o parte, deteriorarea localurilor instituției de credit Credito Italiano și, pe de altă parte, deteriorarea prin incendiere a unui vehicul Fiat Brava. Această cameră de instrucție ar fi dedus de aici că, întrucât Corte d'appello di Genova (Curtea de Apel din Genova) și Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație) și-au „exprimat voința neechivocă” de a analiza aceste șapte fapte ca formând un ansamblu indisociabil, aplicarea condiției dublei incriminări impunea înlăturarea tuturor acestor fapte indisociabile.

17. Potrivit instanței de trimitere, din hotărârea pronunțată de Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație) la 13 iulie 2012 rezultă că elementul obiectiv al infracțiunii de devastare și jaf, prevăzută la articolul 419 din Codul penal italian, este săvârșirea unor acte de devastare, prin orice acțiune, potrivit oricărei modalități, care produce ruină, distrugeri și de asemenea deteriorare, care este în orice caz globală, fără discernământ, masivă și profundă a unei mari cantități de bunuri mobile sau imobile, astfel încât să cauzeze nu numai un prejudiciu patrimoniului uneia sau mai multor persoane, precum și un prejudiciu social rezultat din atingerea adusă proprietății private, ci și o ofensă și un pericol real pentru ordinea publică, considerată în sensul său specific de bună ordine și de desfășurare normală a vieții civile, căreia îi corespund, în colectivitate, opinia și sentimentul de liniște și de siguranță. Instanța de trimitere deduce de aici că, în dreptul penal italian, infracțiunea calificată drept „devastare și jaf” vizează acte de distrugere și de degradare multiple, masive, care cauzează nu numai un prejudiciu proprietarilor bunurilor vizate, ci și o atingere adusă ordinii publice, punând în pericol desfășurarea normală a vieții civile.

18. Această instanță subliniază că, în dreptul penal francez, punerea în pericol a liniștii publice prin distrugerea în masă a unor bunuri mobile sau imobile nu este incriminată în mod specific. Ar fi incriminate numai distrugerile, degradările, furturile cu degradare, săvârșite eventual în grup, de natură să cauzeze un prejudiciu proprietarilor bunurilor vizate. Prin urmare, potrivit instanței menționate, se ridică problema dacă atingerea adusă liniștii publice pe care Corte d'appello di Genova (Curtea de Apel din Genova) și Corte suprema di cassazione (Curtea de Casație) au reținut-o împotriva lui KL ca element esențial al infracțiunii calificate drept „devastare și jaf” este relevantă pentru aprecierea respectării condiției dublei incriminări.

19. În ipoteza în care condiția dublei incriminări ar fi îndeplinită în speță, instanța de trimitere arată că Decizia-cadru 2002/584 nu conține dispoziții care să permită statului membru de executare să refuze predarea persoanei în cauză pentru motivul că pedeapsa pronunțată de statul

⁵ Cu privire la această hotărâre, a se vedea Falkiewicz, A., „The Double Criminality Requirement in the Area of Freedom, Security and Justice – Reflections in Light of the European Court of Justice Judgment of 11 January 2017, C-289/15, Criminal Proceedings against Jozef Grundza”, *European Criminal Law Review*, 2017, vol. 7, nr. 3, p. 258-274.

membru emitent ar părea disproporționată în raport cu faptele vizate de MEA. În plus, deși, potrivit articolului 5 din această decizie-cadru, executarea MEA de către autoritatea judiciară de executare poate fi subordonată de dreptul statului membru de executare condiției ca sistemul juridic al statului membru emitent să prevadă dispoziții care permit o revizuire a pedepsei aplicate, acest lucru este valabil numai în cazul în care infracțiunea pentru care a fost emis MEA este sancționată cu o pedeapsă sau o măsură de siguranță privativă de libertate cu caracter perpetuu. Prin urmare, chiar dacă statul membru de executare consideră că există dificultăți serioase în ceea ce privește proporționalitatea MEA, statul menționat nu ar putea, pentru acest motiv, să refuze să dispună predarea persoanei căutate în vederea executării pedepsei pronunțate de statul membru emitent.

20. Deși, în principiu, revine statului membru emitent sarcina de a verifica proporționalitatea MEA înainte de emiterea acestuia, verificarea respectivă ar fi inoperantă pentru a preveni încălcarea principiului proporționalității atunci când, precum în cauza principală, MEA a fost emis pentru executarea unei pedepse care sancționează o infracțiune unică caracterizată prin mai multe fapte, dintre care însă numai unele constituie o infracțiune în statul membru de executare. Astfel, în această ipoteză, pedeapsa pronunțată de statul membru emitent corespunde totalității acestor fapte, chiar dacă predarea pentru unele dintre ele este exclusă. În consecință, potrivit instanței de trimitere, deși MEA putea fi proporțional la momentul emiterii sale, nu este exclusă posibilitatea ca acesta să nu mai fie proporțional la momentul punerii sale în executare.

21. Or, din articolul 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584 coroborat cu considerentul (12) al acesteia ar rezulta că drepturile fundamentale și principiile juridice fundamentale, reflectate în cartă, trebuie respectate în cadrul MEA. În această privință, articolul 49 alineatul (3) din cartă ar institui principiul potrivit căruia pedepsele nu trebuie să fie disproporționate față de infracțiune.

22. În aceste condiții, Cour de cassation (Curtea de Casație) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că condiția dublei incriminări este îndeplinită într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care se solicită predarea pentru acte care au fost calificate, în statul emitent, drept «devastare și jaf» constând în fapte de devastare și de jaf de natură să aducă atingere liniștii publice atunci când în statul de executare sunt incriminate infracțiunile de furt cu degradare, distrugere, degradare care nu necesită acest element privind atingerea adusă liniștii publice?
- 2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că instanța din statul de executare poate refuza executarea unui [MEA] emis în scopul executării unei pedepse atunci când constată că persoana în cauză a fost condamnată de autoritățile judiciare ale statului emitent la această pedeapsă pentru săvârșirea unei infracțiuni unice care acoperă diferite acte, dar numai o parte din aceste acte constituie o infracțiune din perspectiva statului de executare? Trebuie să se facă distincție după cum autoritățile statului emitent au considerat că aceste diferite acte sunt sau nu separabile?

3) Articolul 49 alineatul (3) din [cartă] impune autorității judiciare a statului membru de executare să refuze executarea unui [MEA] atunci când, pe de o parte, acesta a fost emis în scopul executării unei pedepse unice care sancționează o infracțiune unică și, pe de altă parte, întrucât anumite fapte pentru care a fost pronunțată această pedeapsă nu constituie o infracțiune în conformitate cu dreptul statului membru de executare, predarea poate fi acordată doar pentru o parte din aceste fapte?”

23. Instanța de trimitere a solicitat Curții judecarea prezentei cereri de decizie preliminară potrivit procedurii accelerate prevăzute la articolul 105 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții. Prin Decizia din 13 aprilie 2021, președintele Curții a respins această cerere. Acesta a decis totuși că prezenta cauză va fi judecată cu prioritate, în temeiul articolului 53 alineatul (3) din Regulamentul de procedură.

24. KL, guvernele francez și italian, precum și Comisia Europeană au depus observații scrise. KL, guvernul francez și Comisia au prezentat de asemenea observații orale în ședința de audiere a pledoariilor care a avut loc la 20 ianuarie 2022.

IV. Analiză

A. *Cu privire la prima întrebare preliminară*

25. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că condiția dublei incriminări prevăzută de aceste dispoziții este îndeplinită în situația în care un MEA este emis pentru fapte care constituie, în statul membru emitent, o infracțiune care impune ca aceste fapte să fie de natură să aducă atingere liniștii publice, atunci când astfel de fapte sunt de asemenea pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare, fără a fi necesar acest element privind atingerea adusă liniștii publice.

26. Guvernele francez și italian, precum și Comisia sugerează să se răspundă afirmativ la această întrebare, în timp ce KL propune un răspuns negativ.

27. Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, în conformitate cu articolul 2 alineatul (4) din Decizia-cadru 2002/584, în ceea ce privește alte infracțiuni decât cele care sunt menționate în lista celor 32 de infracțiuni prevăzute la alineatul (2) al acestui articol, predarea persoanei căutate poate fi subordonată condiției ca faptele pentru care s-a emis MEA să constituie o infracțiune în conformitate cu dreptul statului membru de executare, oricare ar fi elementele constitutive sau calificarea acesteia. Cu alte cuvinte, această dispoziție permite statului membru de executare să condiționeze executarea pedepsei de îndeplinirea criteriului dublei incriminări⁶. Corelativ, articolul 4 din această decizie-cadru, referitor la motivele de neexecutare facultativă a MEA, prevede la primul paragraf punctul 1 posibilitatea autorității judiciare de executare de a refuza executarea MEA atunci când condiția dublei incriminări nu este îndeplinită. Astfel cum reiese din decizia de trimitere, aceste dispoziții au fost transpuse la articolul 695-23 din Codul de procedură penală francez.

⁶ A se vedea în acest sens Hotărârea Grundza, punctul 28.

28. În speță, MEA menționează natura și calificarea juridică a infracțiunilor vizate și descrie împrejurările săvârșirii acestora, în conformitate cu articolul 8 alineatul (1) literele (d) și (e) din Decizia-cadru 2002/584. În această privință, unele dintre faptele imputate lui KL constituie infracțiunea calificată drept „devastare și jaf”, prevăzută la articolul 419 din Codul penal italian. Instanța de trimitere arată că această infracțiune are în vedere acte de distrugere și de degradare multiple, masive, care nu numai că produc un prejudiciu proprietarilor bunurilor vizate, ci aduc și atingere liniștii publice, punând în pericol desfășurarea normală a vieții civile. În observațiile sale scrise, guvernul italian a arătat că această condiție privind atingerea adusă liniștii publice nu este impusă în mod expres la articolul 419 din Codul penal italian, ci rezultă din jurisprudența instanțelor italiene.

29. Potrivit instanței de trimitere, în dreptul penal francez, punerea în pericol a liniștii publice prin distrugerile în masă ale unor bunuri mobile sau imobile nu este incriminată în mod specific. Ar fi incriminate numai distrugerile, degradările, furturile cu degradare, săvârșite eventual în grup, de natură să cauzeze un prejudiciu proprietarilor bunurilor.

30. Prin urmare, această instanță urmărește să se stabilească dacă condiția dublei incriminări prevăzută la articolul 2 alineatul (4) și la articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 este îndeplinită într-o cauză precum cea principală. Instanța menționată a făcut referire la Hotărârea Grundza, care a privit interpretarea articolului 7 alineatul (3)⁷ și a articolului 9 alineatul (1) litera (d)⁸ din Decizia-cadru 2008/909/JAI⁹.

31. În această hotărâre, în ceea ce privește articolul 7 alineatul (3) din decizia-cadru menționată, Curtea a amintit că, în vederea interpretării unei dispoziții a dreptului Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție¹⁰.

32. În primul rând, potrivit Curții, astfel cum rezultă din chiar modul de redactare a articolului 7 alineatul (3) menționat, condiția necesară și suficientă pentru aprecierea dublei incriminări este ca faptele pentru care s-a pronunțat pedeapsa în statul emitent să constituie infracțiune și în statul de executare și, prin urmare, nu este necesar ca infracțiunile să fie identice în cele două state membre vizate¹¹. Curtea a adăugat că această interpretare este confirmată de termenii „oricare ar fi elementele constitutive ale acesteia și oricum ar fi descrisă” infracțiunea astfel cum este prevăzută în statul membru de executare, din care reiese cu claritate că o corespondență perfectă nu este necesară nici între elementele constitutive ale infracțiunii, astfel cum este descrisă de dreptul statului membru emitent și, respectiv, de cel al statului membru de executare, nici în ceea ce privește denumirea sau clasificarea acestei infracțiuni potrivit legislațiilor naționale

⁷ Potrivit acestei dispoziții, „[p]entru alte infracțiuni decât cele aflate sub incidența alineatului (1), statul de executare poate condiționa recunoașterea hotărârii judecătorești și executarea pedepsei de faptul că hotărârea trebuie să se refere la fapte care să reprezinte o infracțiune și în temeiul legislației statului de executare, oricare ar fi elementele constitutive ale acesteia și oricum ar fi descrisă”.

⁸ Această dispoziție prevede că „[a]utoritatea competentă din statul de executare poate refuza să recunoască hotărârea judecătorească și să dispună executarea pedepsei, în cazul în care [...] hotărârea judecătorească se referă la fapte care nu ar constitui o infracțiune în temeiul legislației statului de executare, în cazurile menționate la articolul 7 alineatul (3) și, dacă statul de executare a făcut o declarație în temeiul articolului 7 alineatul (4), în cazurile menționate la articolul 7 alineatul (1)”.

⁹ Decizia-cadru a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană (JO 2008, L 327, p. 27).

¹⁰ Hotărârea Grundza, punctul 32.

¹¹ Hotărârea Grundza, punctul 34.

respective¹². Prin urmare, această dispoziție consacră o *abordare flexibilă* din partea autorității competente din statul membru de executare cu ocazia aprecierii condiției dublei incriminări, atât în ceea ce privește elementele constitutive ale infracțiunii, cât și descrierea acesteia¹³.

33. Astfel, în cadrul aprecierii dublei incriminări, autorității competente din statul membru de executare îi revine sarcina de a verifica dacă elementele de fapt care stau la baza infracțiunii, așa cum sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată de autoritatea competentă din statul membru emitent, ar fi de asemenea, ca atare, în ipoteza în care ar fi avut loc pe teritoriul statului membru de executare, pasibile de o sancțiune penală pe acest teritoriu¹⁴.

34. În ceea ce privește această interpretare textuală, este necesar să se constate că modul de redactare a articolului 2 alineatul (4) și a articolului 4 primul paragraf punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 este analog cu modul de redactare a articolului 7 alineatul (3) și, respectiv, a articolului 9 alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2008/909. Astfel, articolul 2 alineatul (4) menționat prevede că predarea poate fi subordonată condiției ca *faptele pentru care a fost emis MEA* să constituie o infracțiune, în conformitate cu dreptul statului membru de executare, *oricare ar fi elementele constitutive sau calificarea acesteia*. Prin urmare, interpretarea condiției dublei incriminări, reținută la punctul anterior din prezentele concluzii, se aplică în același mod Deciziei-cadru 2002/584.

35. În al doilea rând, Curtea a considerat, în Hotărârea Grundza, că contextul în care se înscrie articolul 7 alineatul (3) și articolul 9 alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2008/909 pledează de asemenea în favoarea unei asemenea aprecieri a dublei incriminări¹⁵. Astfel, această decizie-cadru se întemeiază, înainte de orice, pe principiul recunoașterii reciproce, care constituie, potrivit considerentului său (1), interpretat în lumina articolului 82 alineatul (1) TFUE, „piatra de temelie” a cooperării judiciare în materie penală în cadrul Uniunii Europene, care, potrivit considerentului (5) al deciziei-cadru menționate, se întemeiază pe o încredere reciprocă specială a statelor membre în sistemele juridice ale celorlalte state membre¹⁶.

36. Curtea a adăugat că, întrucât condiția dublei incriminări constituie o excepție de la regula de principiu a recunoașterii hotărârii judecătorești și a executării pedepsei, domeniul de aplicare al motivului de refuz al recunoașterii hotărârii judecătorești și al executării pedepsei întemeiat pe lipsa dublei incriminări, astfel cum este vizat la articolul 9 alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2008/909, trebuie interpretat în mod strict, în scopul limitării cazurilor de nerecunoaștere și de neexecutare¹⁷. În cadrul aprecierii dublei incriminări, autoritatea competentă din statul membru de executare nu trebuie să verifice dacă interesul protejat de statul membru emitent a fost încălcat, ci dacă, în ipoteza în care încălcarea în cauză s-ar fi produs pe teritoriul statului membru în care se află respectiva autoritate, un interes similar, protejat de dreptul național al acestui stat, ar fi fost considerat lezat¹⁸.

¹² Hotărârea Grundza, punctul 35.

¹³ Hotărârea Grundza, punctul 36.

¹⁴ Hotărârea Grundza, punctul 38.

¹⁵ Hotărârea Grundza, punctul 39.

¹⁶ Hotărârea Grundza, punctul 41 și jurisprudența citată.

¹⁷ Hotărârea Grundza, punctul 46.

¹⁸ Hotărârea Grundza, punctul 49.

37. În speță, contextul în care se înscriu articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 primul paragraf punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 este același cu cel al articolului 7 alineatul (3) și al articolului 9 alineatul (1) litera (d) din Decizia-cadru 2008/909. Astfel, după cum reiese din considerentele (6) și (10), precum și din articolul 1 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584, aceasta se întemeiază de asemenea pe principiul recunoașterii reciproce¹⁹.

38. În al treilea rând, din Hotărârea Grundza rezultă că, potrivit articolului 3 alineatul (1) din Decizia-cadru 2008/909, scopul acesteia este de a stabili normele în temeiul cărora, în vederea facilitării reabilitării sociale a persoanei condamnate, un stat membru urmează să recunoască o hotărâre judecătorească și să execute pedeapsa²⁰.

39. Desigur, în ceea ce o privește, Decizia-cadru 2002/584 nu menționează că are ca obiectiv facilitarea reabilitării sociale a persoanei condamnate. Totuși, această decizie-cadru vizează, prin instituirea unui sistem simplificat și eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală, să faciliteze și să accelereze cooperarea judiciară în scopul de a contribui la realizarea obiectivului atribuit Uniunii de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, întemeindu-se pe gradul ridicat de încredere care trebuie să existe între statele membre²¹. Obiectivul urmărit de decizia-cadru menționată este în special facilitarea și accelerarea predărilor între autoritățile judiciare ale statelor membre și respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei predate²². La un nivel mai general, mecanismul MEA urmărește printre altele să lupte împotriva nepedepsirii unei persoane căutate care se află pe un alt teritoriu decât cel pe care se pretinde că a săvârșit o infracțiune²³. Aceste obiective conduc, în opinia noastră, la fel ca în cazul Deciziei-cadru 2008/909, la reținerea unei interpretări restrictive a condiției dublei incriminări prevăzute de Decizia-cadru 2002/584.

40. În aceste condiții, contrar celor susținute de KL în observațiile sale scrise, interpretarea reținută în Hotărârea Grundza pare transpozabilă în cazul dispozițiilor Deciziei-cadru 2002/584. Prin urmare, asemenea celor declarate de Curte în această hotărâre²⁴, articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din decizia-cadru menționată trebuie interpretate în sensul că condiția dublei incriminări trebuie considerată îndeplinită în cazul în care elementele de fapt care stau la baza infracțiunii, astfel cum sunt reflectate în hotărârea judecătorească pronunțată de autoritatea competentă din statul emitent, ar fi pasibile, ca atare, de o sancțiune penală și pe teritoriul statului de executare dacă s-ar fi produs pe acest teritoriu.

41. În speță, din decizia de trimitere reiese că infracțiunea calificată drept „devastare și jaf” în dreptul italian nu face parte din lista celor 32 de infracțiuni prevăzute la articolul 2 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584. În aceste împrejurări, în temeiul articolului 2 alineatul (4) și al articolului 4 punctul 1 din decizia-cadru menționată și în conformitate cu dreptul francez, predarea lui KL poate fi subordonată condiției ca faptele pentru care a fost emis MEA să constituie o infracțiune în conformitate cu dreptul statului membru de executare.

¹⁹ A se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent) (C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctul 43, precum și jurisprudența citată).

²⁰ Hotărârea Grundza, punctul 50.

²¹ A se vedea Hotărârea din 26 octombrie 2021, Openbaar Ministerie (Dreptul de a fi audiat de autoritatea judiciară de executare) (C-428/21 PPU și C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, punctul 38, precum și jurisprudența citată).

²² A se vedea Hotărârea din 26 octombrie 2021, Openbaar Ministerie (Dreptul de a fi audiat de autoritatea judiciară de executare) (C-428/21 PPU și C-429/21 PPU, EU:C:2021:876, punctul 58).

²³ A se vedea Hotărârea din 17 decembrie 2020, Openbaar Ministerie (Independența autorității judiciare emitente) (C-354/20 PPU și C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punctul 62).

²⁴ A se vedea punctul 54 din Hotărârea Grundza.

42. În această privință, astfel cum subliniază instanța de trimitere, în dreptul italian, infracțiunea calificată drept „devastare și jaf” impune ca faptele vizate să fie de natură să aducă atingere liniștii publice, spre deosebire de dreptul francez. Instanța menționată consideră chiar că este vorba despre un „element esențial” al acestei infracțiuni. Totuși, este necesar să se constate că cerința unei atingeri aduse liniștii publice ține de *elementele constitutive* ale infracțiunii menționate, iar nu de faptele în sine, astfel cum au fost săvârșite de persoana căutată și cum sunt menționate în MEA²⁵. Or, așa cum a afirmat Curtea, o corespondență perfectă nu este necesară nici între elementele constitutive ale infracțiunii, astfel cum este descrisă de dreptul statului membru emitent și, respectiv, de cel al statului membru de executare, nici în ceea ce privește denumirea sau clasificarea acestei infracțiuni potrivit legislațiilor naționale respective²⁶.

43. Pe de altă parte, tot potrivit jurisprudenței Curții, în cadrul aprecierii dublei incriminări, autoritatea competentă din statul membru de executare trebuie să verifice dacă, în ipoteza în care infracțiunea în cauză s-ar fi produs pe teritoriul acestui stat membru, un interes similar, protejat de dreptul național al statului menționat, ar fi fost considerat lezat²⁷. Infracțiunea calificată drept „devastare și jaf” se definește în parte prin faptul că se cauzează un prejudiciu patrimoniului uneia sau mai multor persoane, precum și prin prejudiciul social rezultat din atingerea adusă proprietății private²⁸. Or, în speță, astfel cum reiese din decizia de trimitere, faptele avute în vedere în cadrul acestei infracțiuni sunt pasibile de sancțiuni penale în Franța, pentru care interesul în joc constă în protecția proprietarilor bunurilor respective. În consecință, interesul protejat de dreptul statului membru de executare este similar celui avut în vedere în statul membru emitent.

44. Prin urmare, faptul că atingerea adusă liniștii publice este un element constitutiv esențial al infracțiunii calificate drept „devastare și jaf” în statul membru emitent nu este relevant pentru verificarea respectării condiției dublei incriminări de către autoritatea judiciară de executare.

45. În consecință, propunem să se răspundă la prima întrebare că articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584 trebuie interpretate în sensul că condiția dublei incriminări prevăzută de aceste dispoziții este îndeplinită în situația în care un MEA este emis pentru fapte care constituie, în statul membru emitent, o infracțiune care impune ca aceste fapte să fie de natură să aducă atingere liniștii publice, atunci când astfel de fapte sunt de asemenea pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare, fără a fi necesar acest element privind atingerea adusă liniștii publice.

²⁵ Astfel cum a arătat avocatul general Bobek în Concluziile prezentate în cauza Grundza (C-289/15, EU:C:2016:622, punctul 51), evaluarea dublei incriminări impune în esență două etape: 1) *delocalizarea*, care presupune reținerea caracteristicilor de bază ale actului săvârșit în statul emitent și tratarea actului ca și când ar fi fost săvârșit în statul de executare, și 2) *calificarea faptelor*, care presupune încadrarea acestora în orice infracțiune adecvată, astfel cum este definită de legislația statului de executare.

²⁶ A se vedea punctul 32 din prezentele concluzii.

²⁷ A se vedea punctul 36 din prezentele concluzii.

²⁸ A se vedea punctul 17 din prezentele concluzii, în care se face referire la decizia de trimitere. În observațiile sale scrise, KL susține că valoarea socială protejată prin intermediul infracțiunii calificate drept „devastare și jaf” nu este respectarea bunurilor și a proprietății, ci respectarea ordinii și a liniștii publice. Cu toate acestea, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub răspunderea sa și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de pertință [Hotărârea din 25 noiembrie 2021, Finanzamt Österreich (Alocații familiale pentru lucrătorii umanitari), C-372/20, EU:C:2021:962, punctul 54]. În aceste condiții, este necesară raportarea la decizia de trimitere în ceea ce privește stabilirea interesului protejat în cadrul infracțiunii calificate drept „devastare și jaf”.

B. Cu privire la a doua și la a treia întrebare preliminară

46. Prin intermediul celei de a doua și al celei de a treia întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească, în cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, dacă articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584, precum și articolul 49 alineatul (3) din cartă trebuie interpretate în sensul că autoritatea judiciară de executare poate refuza executarea unui MEA emis în scopul executării unei pedepse în situația în care aceasta din urmă corespunde săvârșirii de către persoana căutată a mai multe fapte sancționate ca formând o infracțiune unică în statul membru emitent, în condițiile în care unele dintre aceste fapte nu sunt pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare.

1. Cu privire la admisibilitate

47. Guvernul italian arată în observațiile sale scrise că, potrivit chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (Camera de instrucție a Curții de Apel din Angers), condiția dublei incriminări nu ar fi îndeplinită în cauza principală pentru două dintre cele șapte fapte care fac obiectul urmăririi penale sub calificarea de „devastare și jaf” prevăzută la articolul 419 din Codul penal italian²⁹. Această cameră de instrucție ar fi arătat că, în ceea ce privește cele două fapte, KL a fost văzut ca aflându-se pur și simplu în apropierea instituției de credit și a vehiculului în cauză, fără a participa din punct de vedere material la actele de distrugere. Instanța de trimitere ar fi dedus de aici că, din moment ce în dreptul francez infracțiunea de distrugere, de degradare sau de deteriorare a unui bun este constituită numai dacă inculpatul a săvârșit el însuși actele materiale ale acestei infracțiuni, camera de instrucție menționată și-a justificat decizia prin care a considerat că, pentru cele două fapte în discuție, condiția dublei incriminări nu este îndeplinită.

48. Potrivit guvernului italian, aceeași cameră de instrucție nu ar ridica, în realitate, o problemă de aplicare a condiției dublei incriminări, ci o problemă privind probele, considerând că nu s-a făcut dovada că KL a săvârșit unele dintre faptele care îi sunt imputate. În consecință, a doua și a treia întrebare ar fi în parte inadmisibile în măsura în care vizează articolul 49 din cartă, referitor la principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, în timp ce ar fi trebuit să privească articolul 48 din aceasta, referitor la prezumția de nevinovăție și la dreptul la apărare. În plus, din moment ce anumite fapte care fac obiectul urmăririi penale sub calificarea de „devastare și jaf” în dreptul italian nu ar constitui o infracțiune în dreptul francez, ar fi în discuție articolul 49 alineatul (1) din cartă, iar nu alineatul (3) al acestui articol, invocat de instanța de trimitere în cadrul celei de a treia întrebări.

49. În această privință, arătăm că, în decizia sa, instanța de trimitere a pornit de la premisa că două dintre cele șapte fapte imputate lui KL în cadrul infracțiunii calificate drept „devastare și jaf” nu sunt pasibile de o sancțiune penală în dreptul francez. Această premisă, care rezultă dintr-o examinare a împrejurărilor săvârșirii celor două fapte, nu este dezbătută în cadrul cererii de decizie preliminară. Astfel, prin intermediul întrebărilor formulate, instanța menționată nu ridică problema probei faptelor vizate, ci a consecințelor care trebuie deduse din această situație asupra interpretării condiției dublei incriminări, în sensul dreptului Uniunii, și asupra executării MEA în discuție.

²⁹ Acest guvern subliniază că dreptul italian permite sancționarea nu numai a autorului material al faptelor, ci și a oricărei persoane care participă prin comportamentul său voluntar, activ sau pasiv, la săvârșirea infracțiunii.

50. În special, instanța de trimitere are îndoieli cu privire la faptul că această condiție este îndeplinită într-o cauză precum cea principală. Prin urmare, în opinia noastră, este clar că întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii și că răspunsul la aceste întrebări este util și relevant pentru soluționarea litigiului cu care este sesizată instanța menționată. În consecință, considerăm că a doua și a treia întrebare sunt admisibile în întregime.

2. *Cu privire la fond*

51. În speță, instanța de trimitere urmărește să se stabilească dacă respectarea condiției dublei incriminări în raport cu articolul 2 alineatul (4) și cu articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584, precum și cu articolul 49 alineatul (3) din cartă, presupune că toate faptele care fac obiectul urmăririi penale în cadrul unei infracțiuni unice în statul membru emitent trebuie de asemenea să poată constitui o infracțiune în statul membru de executare.

52. Guvernele francez și italian, precum și Comisia, cu nuanțe, propun să se răspundă negativ la această întrebare, în timp ce KL sugerează să se răspundă afirmativ.

53. În această privință, vom examina domeniul de aplicare al condiției dublei incriminări în ceea ce privește o infracțiune unică (a), apoi respectarea principiului proporționalității prevăzut la articolul 49 alineatul (3) din cartă (b).

a) Cu privire la domeniul de aplicare al condiției dublei incriminări în ceea ce privește o infracțiune unică

54. Mai întâi, astfel cum s-a arătat deja, din modul de redactare a articolului 2 alineatul (4) din Decizia-cadru 2002/584 reiese că o *corespondență perfectă* nu este necesară nici între elementele constitutive ale infracțiunii, astfel cum este descrisă de dreptul statului membru emitent și, respectiv, de cel al statului membru de executare, nici în ceea ce privește denumirea sau clasificarea acestei infracțiuni potrivit legislațiilor naționale respective³⁰. Prin urmare, această dispoziție nu impune ca totalitatea faptelor constitutive ale unei infracțiuni unice vizate de MEA să constituie o infracțiune în statul membru de executare.

55. În continuare, în ceea ce privește contextul articolului 2 alineatul (4) și al articolului 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584, trebuie amintit că aceasta vizează, prin instituirea unui sistem simplificat și eficient de predare a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală, să faciliteze și să accelereze cooperarea judiciară în scopul de a contribui la realizarea obiectivului atribuit Uniunii de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție, întemeindu-se pe gradul ridicat de încredere care trebuie să existe între statele membre. Principiul recunoașterii reciproce își găsește expresia la articolul 1 alineatul (2) din această decizie-cadru, care consacră regula în temeiul căreia statele membre sunt obligate să execute orice MEA pe baza acestui principiu și în conformitate cu dispozițiile aceleiași decizii-cadru. Rezultă că autoritățile judiciare de executare nu pot refuza, în principiu, să execute un MEA decât pentru motivele de neexecutare, enumerate în mod exhaustiv, prevăzute de Decizia-cadru 2002/584, iar executarea acestuia nu poate fi subordonată decât uneia dintre condițiile prevăzute limitativ la articolul 5 din decizia-cadru menționată. În consecință, în timp ce executarea MEA constituie principiul, refuzul executării este conceput ca o excepție, care trebuie să facă obiectul

³⁰ A se vedea în acest sens Hotărârea Grundza, punctul 35.

unei *interpretări stricte*³¹. Acest context militează în favoarea unei interpretări a condiției dublei incriminări potrivit căreia este suficient ca doar o parte dintre faptele constitutive ale unei infracțiuni unice vizate de MEA să fie pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare.

56. Desigur, în ceea ce privește motivele de neexecutare facultativă enumerate la articolul 4 din Decizia-cadru 2002/584, astfel cum a precizat Curtea, reiese din modul de redactare a acestui articol, în special din utilizarea verbului „poate” coroborată cu infinitivul verbului „a refuza”, al cărui subiect este autoritatea judiciară de executare, că aceasta din urmă trebuie să dispună ea însăși de o marjă de apreciere în ceea ce privește aspectul dacă trebuie sau nu să refuze executarea MEA pentru motivele prevăzute la acest articol 4³². Rezultă că, atunci când optează pentru transpunerea unuia sau a mai multe dintre motivele de neexecutare facultativă prevăzute la articolul 4 din această decizie-cadru, statele membre nu pot prevedea că autoritățile judiciare sunt obligate să refuze executarea oricărui MEA care intră în mod formal în domeniul de aplicare al motivelor menționate, fără a avea posibilitatea de a lua în considerare împrejurările specifice fiecărei spețe³³.

57. În speță, din decizia de trimitere rezultă că o parte dintre faptele vizate în MEA în cadrul infracțiunii calificate drept „devastare și jaf” sunt incriminate ca furt cu degradare, distrugere sau degradare în statul membru de executare. În opinia noastră, această situație nu permite autorității judiciare de executare, inclusiv în cadrul marjei de apreciere care îi este recunoscută, să refuze executarea MEA pentru motivul prevăzut la articolul 4 primul paragraf punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584.

58. În sfârșit, conform articolului 1 alineatul (1) din această decizie-cadru, obiectul mecanismului MEA este să permită arestarea și predarea unei persoane căutate pentru ca, având în vedere obiectivul urmărit de respectiva decizie-cadru, infracțiunea săvârșită să nu rămână nepedepsită, iar această persoană să fie urmărită penal sau să execute pedeapsa privativă de libertate pronunțată împotriva sa³⁴. Or, astfel cum a arătat guvernul francez în observațiile sale scrise, interpretarea care conduce la refuzul executării unui MEA pentru motivul că o parte dintre faptele sancționate în statul membru emitent nu sunt sancționabile în statul membru de executare ar avea drept rezultat asigurarea impunității persoanei condamnate pentru toate faptele în discuție, inclusiv cele care sunt sancționabile în ambele state.

59. În aceste condiții, considerăm că, în cauza principală, condiția dublei incriminări este îndeplinită în condițiile în care unele dintre faptele vizate de MEA sunt pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare. Astfel și în răspuns la o întrebare a instanței de trimitere, nu este necesar să se facă distincție după cum autoritățile judiciare ale statului membru emitent au considerat că aceste diferite fapte sunt sau nu separabile. Acest element, care ține, de altfel, de calificarea infracțiunii, este astfel lipsit de relevanță în ceea ce privește executarea MEA³⁵.

³¹ A se vedea în acest sens Hotărârea din 22 februarie 2022, Openbaar Ministerie (Instanță constituită prin lege în statul membru emitent) (C-562/21 PPU și C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, punctele 42-44, precum și jurisprudența citată).

³² A se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2021, X (Mandat european de arestare – *Ne bis in idem*) (C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punctul 43 și jurisprudența citată).

³³ A se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2021, X (Mandat european de arestare – *Ne bis in idem*) (C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punctul 44).

³⁴ A se vedea Hotărârea din 13 ianuarie 2021, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, punctul 76 și jurisprudența citată).

³⁵ Precizăm că, în observațiile sale scrise, guvernul italian a susținut că, ținând seama de unitatea intrinsecă a diferitor fapte constitutive ale infracțiunii calificate drept „devastare și jaf”, nu este posibil ca aceste fapte să fie separate.

b) Cu privire la respectarea principiului proporționalității prevăzut la articolul 49 alineatul (3) din cartă

60. Instanța de trimitere ridică problema dacă principiul proporționalității în sensul articolului 49 alineatul (3) din cartă este respectat atunci când MEA a fost emis pentru executarea unei pedepse care sancționează o infracțiune unică caracterizată prin mai multe fapte, dar dintre care numai unele constituie o infracțiune în statul membru de executare. Potrivit acestei instanțe, deși mandatul respectiv putea fi proporțional la momentul emiterii sale, el ar putea să nu mai fie proporțional la momentul executării sale, ceea ce ar conduce la refuzul predării persoanei căutate.

61. În această privință, considerăm important să se facă distincție între proporționalitatea MEA și cea a pedepsei aplicate. Pe de o parte, potrivit jurisprudenței Curții, în ceea ce privește o măsură cum este emiterea unui MEA, care este de natură să aducă atingere dreptului la libertate al persoanei în cauză, această protecție implică adoptarea unei decizii care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective³⁶. În plus, protecția drepturilor persoanei în cauză presupune că autoritatea judiciară emitentă controlează respectarea condițiilor necesare pentru emiterea unui MEA și examinează în mod obiectiv, ținând seama de toate elementele incriminatoare și dezincriminatoare și fără a fi expusă riscului de a fi supusă unor instrucțiuni din exterior, în special din partea puterii executive, aspectul *dacă emiterea respectivă are un caracter proporțional*³⁷. În acest sens, astfel cum a arătat instanța de trimitere, revine statului membru emitent sarcina de a verifica proporționalitatea MEA înainte de emiterea acestuia, ceea ce este de natură să consolideze principiul recunoașterii reciproce. În speță, această instanță nu susține că MEA în discuție prezintă un caracter disproporționat.

62. În plus, atunci când un MEA este emis în scopul executării unei pedepse, proporționalitatea sa rezultă din condamnarea pronunțată, care, astfel cum reiese din articolul 2 alineatul (1) din Decizia-cadru 2002/584, trebuie să conștie într-o pedeapsă sau într-o măsură de siguranță cu o durată de cel puțin patru luni³⁸. În cauza principală, pedeapsa pronunțată este superioară acestei durate de patru luni. În aceste condiții, considerăm că MEA este proporțional în sensul articolului 2 alineatul (1) din decizia-cadru menționată.

63. Pe de altă parte, în ceea ce privește proporționalitatea pedepsei pronunțate, potrivit dispozițiilor deciziei-cadru menționate, statele membre nu pot refuza executarea unui MEA decât în cazurile de neexecutare obligatorie prevăzute la articolul 3 din aceasta, precum și în cazurile de neexecutare facultativă enumerate la articolele 4 și 4a. În plus, executarea unui MEA nu poate fi supusă de autoritatea judiciară de executare decât condițiilor definite la articolul 5 din aceeași decizie-cadru³⁹. Or, trebuie să se constate că caracterul eventual disproporționat al pedepsei nu figurează printre motivele de neexecutare prevăzute de Decizia-cadru 2002/584.

64. Totuși, astfel cum prevede articolul 1 alineatul (3) din decizia-cadru menționată, aceasta nu poate avea ca efect modificarea obligației de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt acestea consacrate la articolul 6 TUE. În acest sens, Curtea a admis că pot fi aduse unele limitări principiilor recunoașterii și încrederii reciproce dintre state membre „în situații excepționale”. Curtea a recunoscut astfel, în anumite condiții, posibilitatea autorității judiciare de executare de a pune capăt procedurii de predare instituite

³⁶ A se vedea în acest sens Hotărârea din 13 ianuarie 2021, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, punctul 63 și jurisprudența citată).

³⁷ A se vedea în acest sens Hotărârea din 13 ianuarie 2021, MM (C-414/20 PPU, EU:C:2021:4, punctul 64 și jurisprudența citată).

³⁸ A se vedea Hotărârea din 12 decembrie 2019, Openbaar Ministerie (Procurorul Regelui din Bruxelles) (C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, punctul 38).

³⁹ A se vedea Hotărârea din 12 decembrie 2019, Openbaar Ministerie (Parchetul din Suedia) (C-625/19 PPU, EU:C:2019:1078, punctul 36).

prin decizia-cadru menționată, în cazul în care o asemenea pedepză riscă să conducă la un tratament inuman sau degradant, în sensul articolului 4 din cartă, al persoanei căutate⁴⁰. Totuși, în speță nu par a se regăsi asemenea situații excepționale. Astfel, instanța de trimitere nu invocă încălcarea dreptului fundamental la un proces echitabil garantat de articolul 47 al doilea paragraf din cartă în ceea ce îl privește pe KL sau faptul că pedepza riscă să conducă la un tratament inuman sau degradant în sensul articolului 4 din cartă. Pe de altă parte, simpla împrejurare că toate faptele care fac obiectul urmăririi penale în cadrul unei infracțiuni unice în statul membru emitent nu constituie o infracțiune în statul membru de executare nu justifică, în opinia noastră, consacrarea unei noi „situații excepționale” în cazul în care drepturile fundamentale ale persoanei căutate au fost respectate în statul membru emitent.

65. Comisia susține că, dacă informațiile cuprinse în MEA nu permit să se concluzioneze că faptele incriminate potrivit dreptului statului membru de executare sunt faptele esențiale care stau la baza acestui MEA, autoritatea judiciară de executare ar trebui să facă uz de procedura prevăzută la articolul 15 alineatul (2) din Decizia-cadru 2002/584⁴¹ pentru a afla dacă există o posibilitate, în dreptul statului membru emitent, de a diviza *a posteriori* pedeapsa. În cazul în care o astfel de divizare a pedepsei este posibilă, autoritatea judiciară emitentă ar trebui să aibă în vedere posibilitatea de a răspunde preocupărilor autorității judiciare de executare prin emiterea unui nou MEA limitat doar la faptele care constituie o infracțiune în dreptul statului membru de executare. În schimb, în cazul în care o astfel de divizare nu este posibilă în dreptul statului membru emitent, autoritatea judiciară de executare ar trebui să își exercite marja de apreciere ținând seama, pe de o parte, de dreptul său de a nu invoca un motiv de neexecutare ca urmare a caracterului facultativ al acestui drept și, pe de altă parte, de riscul de impunitate în cazul neexecutării MEA. Această autoritate ar trebui astfel, cu titlu excepțional, să aibă posibilitatea de a refuza executarea MEA în cazul în care faptele pentru care condiția dublei incriminări este îndeplinită în conformitate cu dreptul statului membru de executare au doar o importanță marginală în raport cu importanța faptelor pentru care această condiție nu este îndeplinită.

66. Nu suntem convinși de această abordare. Astfel, în primul rând, Decizia-cadru 2002/584 a instituit un sistem simplificat și eficient de pedepză a persoanelor condamnate sau bănuite că au încălcat legea penală⁴². Or, a urma interpretarea Comisiei ar însemna ca acest sistem să devină mai complex și să se încetinească în mod considerabil procedura de pedepză a persoanei căutate. În al doilea rând, această decizie-cadru nu prevede ca statul membru de executare să emită un nou MEA, în cazul în care divizarea pedepsei este posibilă, în funcție de dreptul statului membru emitent, chiar dacă acest drept poate varia considerabil de la un stat membru la altul. În al treilea rând, din moment ce condiția dublei incriminări este îndeplinită pentru majoritatea faptelor în discuție⁴³ – ceea ce nu se contestă în cauza principală –, autoritatea judiciară de executare nu poate, în opinia noastră, să refuze executarea MEA, având în vedere logica și finalitatea deciziei-cadru menționate.

67. În sfârșit, KL arată că, ținând seama de gravitatea faptelor în cauză, se poate considera în mod rezonabil că pedeapsa sa ar fi fost substanțial mai mică dacă instanța italiană nu ar fi ținut seama de faptele care au fost ulterior înlăturate de autoritatea judiciară de executare. Cu toate acestea,

⁴⁰ A se vedea Hotărârea din 19 septembrie 2018, RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, punctele 39 și 40, precum și jurisprudența citată).

⁴¹ Potrivit acestei dispoziții, „[î]n cazul în care autoritatea judiciară de executare consideră că informațiile comunicate de statul membru emitent sunt insuficiente pentru a-i permite să decidă pedepza, aceasta solicită furnizarea de urgență a unor informații suplimentare necesare, în special în legătură cu articolele 3-5 și 8, și poate stabili o dată limită pentru primirea acestora, ținând cont de necesitatea de a respecta termenele stabilite la articolul 17”.

⁴² A se vedea punctul 39 din prezentele concluzii.

⁴³ Prin urmare, nu ni se pare necesar să examinăm, în cadrul prezentelor concluzii, situația evocată de Comisie, în care faptele pentru care este îndeplinită condiția dublei incriminări au o importanță marginală în raport cu cele pentru care această condiție nu este îndeplinită.

într-o situație precum cea din litigiul principal, în care condiția dublei incriminări este îndeplinită, verificarea respectării principiului proporționalității pedepsei, în sensul articolului 49 alineatul (3) din cartă, trebuie efectuată numai de autoritatea judiciară emitentă, în conformitate cu dreptul său național.

68. Având în vedere tot ceea ce precedă, propunem să se răspundă la a doua și la a treia întrebare că articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584, precum și articolul 49 alineatul (3) din cartă trebuie interpretate în sensul că autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui MEA emis în scopul executării unei pedepse în situația în care aceasta din urmă corespunde săvârșirii de către persoana căutată a mai multe fapte sancționate ca formând o infracțiune unică în statul membru emitent, în condițiile în care unele dintre aceste fapte nu sunt pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare.

V. Concluzie

69. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța) după cum urmează:

- 1) Articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre trebuie interpretate în sensul că condiția dublei incriminări prevăzută la aceste dispoziții este îndeplinită în situația în care un mandat european de arestare este emis pentru fapte care constituie, în statul membru emitent, o infracțiune care impune ca aceste fapte să fie de natură să aducă atingere liniștii publice, atunci când astfel de fapte sunt de asemenea pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare, fără a fi necesar acest element privind atingerea adusă liniștii publice.
- 2) Articolul 2 alineatul (4) și articolul 4 punctul 1 din Decizia-cadru 2002/584, precum și articolul 49 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene trebuie interpretate în sensul că autoritatea judiciară de executare nu poate refuza executarea unui mandat european de arestare emis în scopul executării unei pedepse în situația în care aceasta din urmă corespunde săvârșirii de către persoana căutată a mai multe fapte sancționate ca formând o infracțiune unică în statul membru emitent, în condițiile în care unele dintre aceste fapte nu sunt pasibile de o sancțiune penală în statul membru de executare.